

Gazeta Kłomnicka

Nr 10 - Październik 2012 (159)

Gminny Biuletyn Informacyjny

Wyprawa Emerytów do Zakopanego

Wycieczka rowerowa do Cieleńnik

Jeden ze stawów w Rzerzyczkach po oczyszczeniu oraz przed

Wiadomości rolnicze	4
Wybory nowego sołtysa - Rzerzęczyce ...	5
Inwestycja na drodze powiatowej	6
Otwarcie świetlicy - Śliwaków.....	7
Pamięci Mariana Wójcika szkoły.....	7
„Na Jarmarku Kłomnickim”	9
Piknik historyczny w Karczewicach	10
„Nasze przedszkole – szansą na sukces w szkole”	11
Statuetki Lider „Razem na wyżyny”	12
„Kłomnickie Płomyczki” na Podhalu.....	12
Za rok rok... Opera na wynos!	17
Harcerski obóz w Myczkowcach	18
„Ojczyzna - obowiązek do spełniania” ..	19
Wycieczka Emerytów do Kamienia Śląskiego i Góry Św. Anny	20
Pogoda nie sprzyjała startującym... ..	20
Spartakiada sołecka - dрова	22
Turniej o Puchar Wójta Gminy!	23
III Turniej Orlika o Puchar Premiera Donalda Tuska w Rzerzęczycach.....	24
Harmonogram listopadowych zawodów strzeleckich.....	24
Finał „ABC wędkowania”.....	25
Rodzinne wędkowanie.....	25
Zawody wędkarskie w Pacierzowie.....	25
Kościół parafialny św. Marcina w Kłomnicach	26

Szanowni czytelnicy

26 i 27 września w Warszawie odbył się Samorządowy Kongres Oświatowy. Pierwszy dzień Kongresu poświęcony w całości był sprawom finansowania oświaty – a właściwie, prawdę mówiąc sprawom niedofinansowania oświaty. W panelach dyskusyjnych brali udział byli ministrowie oświaty z poprzednich rządów oraz ministrowie obecni. Tematyka dyskusji dotyczyła spraw związanych z nowelizacją dwóch podstawowych aktów prawnych dotyczących Karty Nauczyciela i Ustawy o Systemie Oświaty. Samorządowcy oczekują od rządu i sejmu aby dostosować obydwie ustawy do aktualnych realiów, a zwłaszcza do problemu zmniejszającej się w całym kraju liczby dzieci. Na zakończenie dyskusji przedłożono Sejmowej Komisji ds. Samorządu Terytorialnego projekty zmian w obu ustawach opracowane przez stronę samorządową.

Drugi dzień Kongresu poświęcony był dyskusji na temat malejących dochodów samorządowych, co ma ścisły związek z narzucaniem na samorzady nowych zadań, bez zapewnienia na ten cel środków z budżetu państwa. W skali całego kraju jest to kwota 8 miliardów złotych rocznie. W proteście przeciwko takiemu traktowaniu samorządów opracowano obywatelski projekt zmiany ustawy o finansowaniu samorządów. Pod projektem podpisało się na dzień 27 września ponad 200 tysięcy obywateli czyli 2 razy więcej niż to przewiduje Konstytucja. Listy z podpisami zostały zanesione do kancelarii Sejmu na zakończenie Kongresu. Odbyło się to w formie przemarszu manifestacyjnego wszystkich członków Kongresu na trasie od Placu Trzech Krzyży pod gmach sejmu przy ulicy Wiejskiej. Teraz będziemy czekali aż posłowie zajmą się tym projektem.

Skoro już jestem przy sprawach oświatowych, to w imieniu własnym jak również w imieniu wszystkich rodziców pozwolę sobie aby z okazji Dnia Edukacji, który jest obchodzony w dniu 14 października, złożyć wszystkim nauczycielom, pracownikom administracyjnym oraz pracownikom obsługi zatrudnionym w naszych placówkach oświatowych życzenia wszelkiej pomyślności, zarówno w pracy jak i w życiu prywatnym, dużo zdrowia i poszanowania ze strony uczniów.

Nadchodzi Dzień Wszystkich Świętych. Jak co rok do naszej gminy zjadą się rodziny osób pochowanych na naszych cmentarzach, przy których jest zawsze za mało miejsc parkingowych. Dlatego zwracam się z apelem do mieszkańców gminy aby w tym dniu starali się dojść na cmentarz a nie jechać tam autem. Pozwoli to przyjeźdnym na znalezienie miejsca gdzie będą mogli zostawić swoje pojazdy.

Adam Łajzga

Gazeta zastrzega sobie prawo do skracania oraz ingerencji w treść artykułów.

Wydawca:

Urząd Gminy Kłomnice

ul. Strażacka 20

42-270 Kłomnice

tel.: 34-328-11-22

fax 34-328-11-21

www: klomnice.pl

email: ug@klomnice.pl

**Gazete redaguje kolegium
w składzie:**

Janik Leszek - red. naczelny,

Kloczkowska Agnieszka,

Kusztal Wanda, Piotr Juszczyk

Milc Jan - z-ca red. naczelnego,

Poroszewski Jarosław,

Wiewióra Róża,

Wójcik Krzysztof,

Wysocki Paweł - red. tech.

email: gazeta@klomnice.pl

Druk: Drukarnia "Udziałowiec"

Olsztyn, ul Narcyzowa 2

tel. 34 328 52 61,

www.udzialowiec.com.pl

Nakład: 1500 egz.

Wiadomości rolnicze

Adam Śliwakowski

Wapnowanie gleb informacje

Zarząd Śląskiej Izby Rolniczej, uprzejmie informuje, iż w dniu 30.05.2012 r. została podpisana umowa dotacji, pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, a Śląską Izbą Rolniczą na realizację w roku bieżącym zadania pod nazwą: „Wapnowanie gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych w województwie śląskim”. W ramach podpisanej umowy Śląska Izba Rolnicza otrzyma dofinansowanie w wysokości 2 mln zł, na zakup i wysiew ponad 26 tys. ton wapna nawozowego na zmniejszenie zakwaszenia gleb użytkowanych rolniczo na terenie województwa śląskiego.

W dniu 20.09.2012 r., została złożona do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach dokumentacja rozliczająca I etap realizacji zadania pod nazwą „Wapnowanie gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych na terenie województwa śląskiego”, na kwotę 1.000.000,00 zł.

W etapie tym, z dofinansowania zakupu wapna nawozowego skorzystało 287 rolników, którzy zakupili 15 748,8 Mg CaO w dawkach zalecanych przez Okręgowe Stacje Chemiczno - Rolnicze na podstawie przeprowadzonych badań próbek glebowych, a wapnowaniu gleb na terenie naszego województwa poddano 5 350,18 ha. W chwili

obecnej, Śląska Izba Rolnicza realizuje II etap w/w zadania, który również opiewa na kwotę 1.000.000,00 zł. W związku z powyższym zachęcamy Rolników do skorzystania z dofinansowania zakupu wapna nawozowego, składania wniosków o wsparcie wapnowania regeneracyjnego gleb oraz podpisywanie stosownych umów o dofinansowanie ze Śląską Izbą Rolniczą. Wszystkie informacje na temat możliwości skorzystania z dofinansowania oraz wzory dokumentów dostępne są na stronie internetowej Śląskiej Izby Rolniczej www.sir-katowice.pl w zakładce „Wapnowanie gleb”.

Informacja na temat wirusa Schmallenberg

W II połowie 2011r. (w lecie oraz wczesną jesienią) stwierdzano u bydła na terytorium Niemiec i Holandii występowanie przemijających objawów, takich jak gorączka, biegunka, spadek produkcji mleka. Czynnikiem zakaźnym zidentyfikowano w listopadzie 2011 r. w Niemczech – był to wirus, któremu nadano nazwę wirusa Schmallenberg (SBV). Od grudnia 2011 r. do chwili obecnej potwierdzono występowanie SBV u płodów z wadami rozwojowy-

mi, które urodziły się na terytorium Holandii, Belgii, Niemiec, Wielkiej Brytanii, Francji, Luksemburga, Hiszpanii, Włoch, Danii i Szwajcarii. Zakażenie wirusem Schmallenberg dotyczy przeżuwaczy, przede wszystkim bydła, owiec i kóz. Dane naukowe wskazują, iż zakażenie w/w wirusem nie odnosi się do ludzi. Zakażenie SBV u dorosłych przeżuwaczy wywołuje, utrzymujące się kilka dni, często bardzo słabo wyrażone objawy, do których należą m.in. pogarszanie ogólnego stanu

zdrowia, spadek produkcji mleka, biegunka, ronienia. Natomiast u zwierząt zakażonych w okresie ciąży może dojść do zakażenia płodu, w związku, z czym następuje poród (w fizjologicznym terminie) płodu z charakterystycznymi dużymi wadami rozwojowymi. Typowe wady rozwojowe u jagniąt stwierdzane przy zakażeniach wirusem to: wodogłowie, wrodzona sztywność stawów, zeszytwnienie szyi.

Zakażenie SBV przenosi się na inne zwierzęta głównie na dwa następujące

sposoby. Obserwuje się przenoszenie wirusa przez wektory – owady latające z rodzaju Culicoides (kuczmany). Drugim sposobem jest zakażenie płodu poprzez łożysko. Pozostałe drogi przenoszenia nie odgrywają istotnej roli w rozprzestrzenianiu się choroby.

W związku z zagrożeniem rozprzestrzeniania się chorób, których wektorem są owady wskazane jest, aby przy przywozie bydła, owiec i kóz z krajów członkowskich UE, na których terytorium występuje choroba niebieskiego języka (BTV) i wirus Schmallerberg,

przed wprowadzeniem do stada zakupione zwierzęta podlegały kwarantannie i badaniu na obecność w szczególności przeciwciał BTV i SBV. Działania takie w znacznym stopniu ograniczą rozprzestrzenianie się chorób na terytorium Polski.

Wymagania dotyczące uboju zwierząt gospodarskich

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Częstochowie informuje i przypomina o warunkach i wymaganiach dotyczących m.in. uboju zwierząt w celu produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny.

Przy uboju zwierząt na terenie gospodarstwa powinny być spełnione wymagania określone w przepisach o ochronie zwierząt i w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, a także w przepisach o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Zgodnie z § 4 w/w rozporządzenia, na posiadaczu zwierzęcia lub podmiocie prowadzącym gospodarstwo, w którym będzie przeprowadzany ubój, co najmniej na 24 godziny przed ubojem zwierząt, z wyłączeniem uboju drobiu i zajęczaków, ciąży obowiązek

poinformowania Powiatowego Lekarza Weterynarii w Częstochowie o zamiarze przeprowadzenia takiego uboju.

Powyższa informacja powinna zawierać:

- imię i nazwisko, miejsce zamieszkania oraz adres posiadacza zwierząt poddawanych ubojowi,
- imię i nazwisko, miejsce zamieszkania oraz adres podmiotu prowadzącego gospodarstwo – w przypadku gospodarstwa, w którym będzie przeprowadzany ubój,
- gatunek i liczbę zwierząt poddawanych ubojowi,
- numer identyfikacyjny zwierzęcia lub zwierząt poddawanych ubojowi, jeżeli z przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt wynika obowiązek oznakowania zwierzęcia,

- miejsce i termin uboju,
- imię i nazwisko oraz adres osoby uprawnionej do przeprowadzenia uboju,
- inne dane mające na celu ułatwienie kontaktu z informującym, w szczególności numer telefonu informującego,
- może zawierać zgłoszenie mięsa do badania poubojowego.

Dodatkowo, posiadacze zwierząt lub podmioty prowadzące gospodarstwo, w którym będzie przeprowadzany ubój, zobowiązani są, w przypadku uboju cieląt do szóstego miesiąca życia, owiec lub kóz, do przekazania pisemnego powiadomienia, zawierającego dodatkowo oświadczenie o zagospodarowaniu na własny koszt materiału szczególnego ryzyka. «

Wybory nowego sołtysa we wsi Rzerzęczyce

Jolanta Bieda

Na dzień 2 września 2012r Wójt Gminy Kłomnice ogłosił zwołanie zebrania wiejskiego w sprawie dokonania wyboru nowego sołtysa dla wsi Rzerzęczyce. Stało się to na skutek nagle zmarłego sołtysa tej wsi Ś.P. Zbigniewa Kluska .

Zebranie odbyło się w sali OSP Rzerzęczyce a uczestniczyła w nim rekordowa ilość mieszkańców bo aż 286 osób (nigdy zebrania wiejskie nie cieszyły się tu taką frekwencją) . Przewodniczącym zebrania został jednogłośnie wybrany radny p. Leszek Wiśniewski , który po przejściu prowadzenia zebrania poprosił wszystkich o powstanie i uczczenie minutą ciszy pamięci niedawno zmarłego sołtysa, co zebrani uczynili .

Na sołtysa wsi Rzerzęczyce zgłosiło się 3 kandydatów : p. Kluska Daniel, p. Kowalik Sławomir i p. Śpie-

wak Andrzej. W/w kandydaci złożyli oświadczenia dotyczące wyrażenia zgody na kandydowanie i przedstawili się zebrany na sali . Pytań do kandydatów nie było. Powołana Komisja Skrutacyjna przeprowadziła tajne głosowanie i sporządziła Protokół z wyborów sołtysa w sołectwie Rzerzęczyce. Zgodnie z w/w protokołem kandydaci otrzymali następującą liczbę głosów :

- Kluska Daniel – 30 głosów
- Kowalik Sławomir 62 głosy
- Śpiewak Andrzej 192 głosy.

Na podstawie wyników głosowania Komisja Skrutacyjna stwierdziła , że sołtysem wsi Rzerzęczyce został wybrany p. Śpiewak Andrzej.

Nowo wybrany sołtys podziękował wszystkim za zaufanie i obiecał , że postara się dalej pracować jak najwięcej dla wsi , nadmieniając że do zrobienia jest jeszcze bardzo dużo .

My gratulujemy nowo wybranemu sołtysowi i życzymy jak najwięcej sukcesów w pełnieniu tej funkcji społecznej. «

Nowowybrany Sołtys wsi Rzerzęczyce p. Andrzej Śpiewak

Inwestycja na drodze powiatowej

Jan Miarzyński

W wrześniu br. powiat częstochowski zakończył III etap przebudowy drogi DP 1029 S Kłomnice – Święta Anna. Wybudowano drogę z Bartkowic do Pacierzowa i część odcinka w Karczewicach. W ramach tej inwestycji przebudowano jezdnię z poszerzeniem do szerokości 6 m, z wymianą konstrukcji nawierzchni i podbudowy a w spodzie ze stabilizacją cementową gruntu i materacem z geowłókniny na podłożu torfowym.

Ponadto na niektórych odcinkach wykonano odwodnienie jezdni studzienkami deszczowymi, oczyszczono rowy i odtworzono przepusty. Zakres robót obejmował także budowę w terenie zabudowanym 2 m chodnika z wjazdami na posesje. W tym celu należało na zakrętach w Bartkowicach wykupić działkę od RSP Kodrąb, wyciąć kolidujące drzewa i przesunąć sieć elektryczną, oświetleniową i teletechniczną z zakryciem części rowu w kierunku Kłomnic. Nie można zapomnieć i o tym, że w Bartkowicach powstała z prawdziwego zdarzenia zatoka autobusowa. W/w roboty wykonywała firma Przedsiębiorstwo Robót Drogowo – Mostowych z Myszkowa.

Koszt tego zadania przekroczył 4,4

mln zł, z czego udział Gminy Kłomnice wyniósł 400tys. zł, a największą jego część w kwocie 3mln 877 tys. zł stanowią środki pozyskane przez powiat z Budżetu Państwa w ramach otrzymanej promesy z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na usuwanie skutków klęsk żywiołowych. W tym miejscu należy wspomnieć o wcześniejszych etapach przebudowy tej drogi. W pierwszym etapie w 2010 roku powiat częstochowski odbudował drogę i rowy wraz z odtworzeniem przepustów na posesje w Karczewicach i na odcinku łączącym tą miejscowość z Garnkiem. W ubiegłym roku w II etapie zmodernizowano most na rzece w Karczewicach oraz odbudowano drogę i rowy na 6 km odcinka z Garnka do Świętej Anny.

Inwestycja na tej drodze nie jest jeszcze zakończona. Według dokumentacji technicznej opracowanej w 2009 roku przez gminę Kłomnice i powiat częstochowski, pozostała jeszcze do zakończenia przebudowa tej drogi w Karczewicach i w Garnku oraz budowa chodników częściowo w Karczewicach, Pacierzowie i Garnku. Wymieniony wyżej zakres wraz z chodnikiem łączącym Karczewice z Garnkiem powiat i gmina zamierza wykonać w 2013 roku

z środków własnych oraz z środków zewnętrznych, o które powiat występuje do Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych.

Oba samorządy uzgodniły także zakres kolejnego, ostatniego już etapu przebudowy tej drogi związanego z budową brakującego chodnika w Bartkowicach i Pacierzowie.

W latach 2010–2012 powiat częstochowski na odbudowę drogi Kłomnice – Święta Anna otrzymał z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji ponad 6,5 mln zł.

Duże podziękowania należą się Śląskiemu Urzędowi Wojewódzkemu w Katowicach, który najpierw zweryfikował szkody powodziowe, a później skierował do MSWiA wnioski o pomoc finansową na odbudowę tej drogi.

Nadmienić należy, że w jej przebudowie pozostałe koszty w równej części poniosą gmina i powiat.

Samorządowi gminnemu i powiatowemu należą się tu wielkie słowa uznania za finansową i ogólną współpracę.

Mieszkańcom gminy Kłomnice i wszystkim użytkownikom życzymy bezpiecznej jazdy i poruszania się po odbudowanej drodze. «

Otwarcie świetlicy w Sołectwie Śliwaków

Eugeniusz Majchrzak

10 września 2012 roku nastąpiło otwarcie świetlicy w Sołectwie Śliwaków naszej Gminy. W posiedzeniu Rady Sołeckiej uczestniczył Wójt Gminy Kłomnice mgr Adam Zajac.

W skali naszej gminy to nic nadzwyczajnego, natomiast dla naszej małej społeczności wydarzenie bez precedensu. Najmniejsze sołectwo w Gminie Kłomnice ma miejsce, gdzie może realizować idee samorządności i integracji. W ustawie o samorządzie gminnym o sołectwie praktycznie jest tylko jeden artykuł, ale bardzo dużo mówiący: „organem uchwałodawczym w sołectwie jest Zebranie Wiejskie a wykonawczym jest Sołtys”. Bez świetlicy w sołectwie, nie może być realizowana idea litery prawa. Prywatne mieszkania czy wędrowki do sąsiednich sołectw to stagnacja. Droga do własnej świetlicy była dość długa i często budziła wśród malkontentów „uśmieszek na ustach” i niedowierzenie. Wiara w powodzenie społeczników Śliwakowa: Pani Teresa Matuszczak, Pan Bogusław Musiał czy Pan Sławomir Misiewicz oraz bardzo duże zrozumienie i wsparcie naszego Wójta, doprowadziła do sukcesu. Dziś spotykam przyjaznych nam mieszkań-

ców, nie tylko naszego sołectwa z pytaniem jak to osiągnęliśmy. Warto tu nadmienić że na 40tys. sołectw w naszym kraju 20% nie posiada świetlic, miejsc gdzie może się realizować jako społeczeństwo obywatelskie samorządowe. Nie bez znaczenia jest podstawowa baza jaką jest Fundusz Sołecki - ukłon w stronę naszej Rady Gminnej i Wójta że podjęli decyzję o wydzieleniu tego „budżetu” dla sołectw. Mam nadzieję że idea ta będzie się rozwijać, chociaż

jest to więcej obowiązków dla władz Gminy. Osobiście uważam że takie działania jak opisane prowadzą do integracji i większej odpowiedzialności za wspólne dobro. Jest to dobry początek rozwoju naszej miejscowości, pięknej krajobrazowo spokojnej i zadbanej. To szlak tras rowerowych, spływów kajakowych oraz wypadów na grzyby. Tak rodzi się sołectwo rekreacyjne z dawnego rolniczego. Czy to zatrzymamy, chyba nie? «

Pamięci Mariana Wójcika - nauczyciela i kierownika szkoły

Krzysztof Wójcik

Uczestnicząc w pogrzebie kolegi Mariana Wójcika i równocześnie jednego z moich poprzedników w Szkole Podstawowej w Zawadzie zastanawiałem się, jak mógłbym scharakteryzować Jego postać. Poznałem go, jak tylko objąłem kierownictwo szkoły w 1986 r. kiedy już był emerytowanym nauczycielem. Wiele razy spotykałem Go jadącego rowerem do ukochanej Zawady, podziwiającego otaczającą przyrodę. Zbieżność nazwisk sprzyja-

ła kontaktom zwłaszcza, że w szkole w Kłomnicach pracowała jego córka i współpracowała ze mną w działalności harcerskiej. Kolega Marian był osobą niezwykle delikatną, kilka razy zastanawiał się, czy jego ewentualne działanie komuś nie sprawi przykrości. Był bardzo pracowity, wydaje się wręcz, że lubił mrówczą pracę. Wszyscy zauważali Jego skromność, stał zawsze gdzieś z boku lub z tyłu. Jednak jego pracy trudno było nie zauważyć i bardzo wielu ludzi ma powody dzie-

Grono nauczycielskie Szkoły Podstawowej w Zawadzie 1950 r.

Z lewej ku prawej: Zofia Zawadzka, Józef Wodzisztański, Marian Wójcik, Wanda Sowińska - kier. szkoły, ks. Konstanty Bednarski.

kować Mu za nią. Warto więc wspomnieć Jego pracę przez całe długie 90-letnie życie.

Urodził się 27 grudnia 1922 r. w małym Będkowie koło Rząśni w dawnym i dzisiejszym powiecie radomszczańskim. W ostatnich latach nauki w Szkole Powszechnej w Rząśni (1935-36) należał do ZHP. Nie była to pełna szkoła, więc naukę uzupełnił w jednej z częstochowskich szkół na Zawodziu. Nie tylko harcerstwo kształtowało młodość pana Mariana, bo w latach 1937 -39 należał do Związku Młodzieży Wiejskiej RP „Wici” oraz Związku Strzeleckiego POW (1938-39). Patriotyczne środowisko, w którym żył, sprawiło, iż w czasie wojny zaangażował się w konspirację, biorąc udział w tajnym nauczaniu w zakresie szkoły powszechnej. Było to tym bardziej niebezpieczne, że jego teren został włączony do Rzeszy. Naukę w zakresie szkoły średniej (maturalnej) kontynuował po wojnie w Radomsku.

W naszej gminie pracę rozpoczął w Szkole Powszechnej (Podstawowej) w Zawadzie w 1948 r. równocześnie wstępując do Związku Nauczycielstwa Polskiego oraz do Polskiego Stronnictwa Ludowego i był ich członkiem aż do śmierci. Jako nauczyciel starał się doskonalić swoje umiejętności i uzupełniać wykształcenie. Mając już świadectwo dojrzałości (ogólnokształcące) ukończył w 1950 r. Liceum Pedagogiczne w Zgierzu. W następnym 1951 r. ukończył Centralny Kurs dla nauczycieli historii w Olsztynie. W roku 1954 ukończył kurs kierow-

Rok 1996 - Pan Marian z delegacją u starszego kolegi Stanisława Bednarczyka dyr. S.P. Konary na jego 90 urodz.

ników szkół podstawowych w Wałczu. Później, w 1958 r. ukończył Zaoczne Studium Nauczycielskie w Olsztynie. W swoim doskonaleniu zawodowym był konsekwentny i w 1968 r. uzyskał wyższe wykształcenie pedagogiczne (magisterskie) na Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie. Doskonaleniu zawodowemu towarzyszył awans – w latach 1953 – 1974 był kierownikiem, później dyrektorem Szkoły Podstawowej w Zawadzie. Za jego czasów ogrodzono posesję szkolną i posadzono wiele drzew. Dyrektor podjął również plany budowy Domu Nauczyciela. W tym czasie rozwijał działalność społeczną organizując między innymi czyny społeczne. Był przewodniczącym Rejonowych Konferencji Nauczycielskich oraz kierownikiem szkolenia pedagogicznego

nauczycieli. W latach 1965-73 był prezesem Ogniska ZNP w Garnku. W latach 1960- 1972 był członkiem i prelegentem Towarzystwa Wiedzy Powszechnej i prowadził również Uniwersytet Wiedzy Pedagogicznej dla rodziców. Współpracował z miejscowymi organizacjami społecznymi jak: Ochotnicza Straż Pożarna, Kółko Rolnicze, Koło Gospodyń Wiejskich, Związek młodzieży Wiejskiej oraz Gminna Spółdzielnia „S.Ch.”. Prowadził między innymi Przynależenie Rolnicze dla młodzieży oraz amatorski zespół teatralny dla dorosłych przy Szkole Podstawowej w Zawadzie. Był też, w 1952 r., współzałożycielem i pierwszym prezesem Ludowego Zespołu Sportowego (LZS) „Warta”. Dla pana Mariana Wójcika praca w Zawadzie to również zmiany w życiu osobi-

„Człowiek tak długo żyje, jak żyjący o nim pamiętają...”

Wszystkim uczestnikom uroczystości pogrzebowych S.P. Mariana Wójcika serdeczne podziękowania składa

Najbliższa Rodzina

W dniu 9 września zmarł w wieku 89 lat druh mgr Marian Wójcik.

Druh Marian Wójcik był pomysłodawcą i autorem odtworzenia Kroniki Ochotniczej Straży Pożarnej w Klomnicach. Dzięki benedyktyńskiej pracy powstało dzieło świadczące o barwnej i bardzo ciekawej przeszłości klomnickiej straży pożarnej. W uznaniu zasług druhowi Marianowi Wójcikowi został nadany Złoty Medal „Za zasługi dla pożarnictwa”.

Odszedł na wieczną służbę człowiek wyjątkowy. Jego życie osobiste i zaangażowanie w sprawy publiczne mogą być wzorem dla każdego. Cześć Jego pamięci.

Członkowie i Zarząd OSP Klomnice

stym, gdyż założył tu (1954 r.) rodzinę, a później podjął budowę własnego domu już w Kłomnicach.

Na kilka lat (1974 – 1983) związał się ze Szkołą Podstawową w Kłomnicach prowadząc, jako kierownik, świetlicę szkolną. W latach 1983 – 84 był dyrektorem Ogniska Pracy Pozaszkolnej w Gminie Kłomnice. Z tą pracą wiąże się jego szczególne zaangażowanie w działalność pracowni modelarskiej, gdzie był instruktorem modelarstwa lotniczego.

Będąc już na emeryturze swoje siły i pracę ofiarował organizacjom społecznym: Związek Nauczycielstwa Polskiego, Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Związek Kombatanatów Rzeczypospolitej Polskiej

i byłych Więźniów Politycznych, a w ostatnich latach został aktywnym członkiem wspierającym OSP w Kłomnicach. Szczególnie pamiętam jego zaangażowanie w tworzenie kroniki kłomnickiej straży pożarnej. Przychodził wtedy do szkoły z prośbą o skanowanie starych zdjęć. Widziałem starannie zapisane karty z dziejów i słuchałem o coraz to nowych informacjach i dokumentach. Ta wielka praca pozwoliła przygotować obecnie monografię OSP w Kłomnicach – jest w niej poważna częśćka pracy pana Mariana, za co należy Mu się wielkie podziękowanie.

Za swoje zaangażowanie społeczne i pracę otrzymał następujące odznaczenia:

- Odznaka Tysiąclecia Państwa Polskiego;
- Złoty Krzyż Zasługi;
- Złota Odznaka Honorowa Ludowych Zespołów Sportowych;
- Złota Odznaka ZNP;
- Medal Komisji Edukacji Narodowej;
- Odznaka Weterana Walk o Niepodległość;
- Medal pamiątkowy za zasługi dla ruchu ludowego im. W. Witosa;
- Złoty medal za zasługi dla pożarnictwa;

Oprócz tego był wyróżniany niezlicznymi dyplomami uznania otrzymanymi od środowisk, z którymi współpracował. «

„Na Jarmarku Kłomnickim”

Marta Ojrzyńska

Stowarzyszenie **Na rzecz Rozwoju Gminy Kłomnice wraz z Zespołem Szkół w Kłomnicach** zaprasza do wzięcia udziału w projekcie „Na Jarmarku Kłomnickim”. Projekt ma na celu uchronić nasze lokalne dziedzictwo kulturowe od zaniknięcia i zapomnienia. W tym celu podjęliśmy przedsięwzięcie polegające na odtwarzaniu tradycyjnych technik w codziennej pracy w wiejskim gospodarstwie rolnym. Projekt składa się z czterech działań:

- I. Warsztaty twórcze wyszywania makatek i haftu ludowego;
- II. Warsztat kulinarny – przygoda z chlebem;
- III. Konkurs na ciasto regionalne;
- IV. Kłomnicki jarmark - konkurs na ciasto kłomnickie i kiermasz wytworzonych podczas warsztatów wyrobów. Działania te realizowane będą od października do kwietnia 2013 r

Jesienią rozpoczną się równoległe dwa kursy – warsztaty, w których udział wezmą dwie 15 osobowe grupy.

Warsztaty twórcze wyszywania makatek (26 października). Do realizacji tej części zaproszone będą również, w charakterze konsultantów, osoby prowadzące sklepy z pamiątkami oraz starsze gospodynie, które niegdyś wyszywały makatki i haftowały Warsztat

będzie miał cztery części:

1. zapoznanie się z istniejącymi jeszcze w niektórych domach makatkami, haftami i sposobami ozdabiania kuchni wiejskiej, a także technikami wyszywania i haftu;
2. wyszywanie makatek, oraz prostych haftów opartych na tradycyjnych wzorach (kopiowanie);
3. projektowanie i komponowanie własnych makatek i haftów oraz ich wyszywanie;
4. wieczór z haftowaniem – biesiada wiejska z udziałem zespołu folklorystycznego (uczestnicy wyszywają swoje prace przy piosenkach ludowych i poczęstunku);

Najlepsze wytwory zaprezentowane będą na „Jarmarku kłomnickim”.

Warsztat kulinarny – przygoda z chlebem. Do udziału, w charakterze konsultantów, zapraszamy osoby, które jeszcze potrafią wypiekać chleb tradycyjnymi metodami, a do współpracy miejscowych piekarzy. Ten kurs będzie miał cztery etapy:

1. poznanie procesu tradycyjnego wypieku chleba oraz narzędzi używanych w tej pracy i przepisów sanitarnych obowiązujących przy produkcji żywności;
2. udział w pieczeniu chleba i ciast popularnych na naszym terenie i wizyta

u gospodyni, gdzie jeszcze znajduje się tradycyjny piec chlebowy;

3. w trzecim etapie współzawodnicstwo w wypiekaniu ciast oraz przygotowanie do udziału biesiadzie wiejskiej oraz w konkursie na ciasto regionalne.;

4. przewidziana jest wycieczka do „Muzeum Chleba w Radzionkowie” z udziałem wszystkich uczestników projektu

Wiosną ogłoszony zostanie konkurs na ciasto regionalne skierowany do wszystkich mieszkańców obszaru LGD „Razem na wyżyny”, lubiących własne wypieki i chcących eksperymentować. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi podczas kulminacyjnego punktu projektu czyli „Jarmarku kłomnickiego”, a w jury udział wezmą zawodowi cukiernicy i piekarze oraz zaproszeni eksperci.

Wszystkie główne etapy projektu będą ogłaszane na plakatach w całej Gminie Kłomnice. Najbliższe warsztaty haftu odbędą się już 26 października o godzinie 17.00 w Zespole Szkół w Kłomnicach. Zainteresowanych zapraszamy do wypełnienia zgłoszenia w sekretariacie w Zespole Szkół w Kłomnicach. Serdecznie zapraszamy!!! «

Piknik historyczny w Karczewicach

Robert Kępa

Ponad trzysta osób uczestniczyło w niedzielę szesnastego września w Karczewicach w Pikniku Historycznym „Przywrócić pamięć”. Spotkanie rozpoczęła modlitwa w intencji polskich żołnierzy poległych podczas II Wojny Światowej i apel poległych.

Główną atrakcją Pikniku była inscenizacja potyczki żołnierzy Armii Krajowej z niemiecką żandarmerią oraz zupa z kuchni polowej.

W uroczystości udział wzięły poczty sztandarowe ze wszystkich szkół z terenu gminy Kłomnice, poczet sztandarowy Związku Kombatanów RP i Ochotniczej Straży Pożarnej Karczewice Garnek, uczniowie, harcerze, nauczyciele i dyrektorzy szkół. Wartę honorową przy tablicy upamiętniającej akcję żołnierzy Armii Krajowej wystawili strzelcy z Jednostki Strzeleckiej 2028 z Częstochowy.

Na spotkanie licznie przybyli mieszkańcy Karczewic oraz innych miejscowości z terenu naszej gminy. Głos zabrali goście: Szymon Giżyński – poseł na Sejm RP i Wanda Kusztal – wice wójt gminy Kłomnice. Oprawę muzyczną uroczystości za-

pewniła orkiestra dęta Ochotniczej Straży Pożarnej Karczewice Garnek.

Po zakończeniu uroczystości rozpoczęła się inscenizacja prezentująca zasadzkę oddziału „Grunwald” Armii Krajowej na żandarmów niemieckich z Chorzenic. 8 września 1944 roku oddział AK dowodzony przez ppor. Józefa Kaszę-Kowalskiego ps. „Alm” rozbił oddział żandarmerii niemieckiej w odwecie za spalenie kościoła w Garnku i zabójstwo ks. Józefa Barteckiego. W rocznicę tego wydarzenia młodzież z Garnka i okolicy oraz harcerze z gminy Kłomnice uzbrojeni i ubrani w stroje żandarmów i partyzantów ze specjalnymi pamiątkowymi naszywkami – odzwierciedlającymi oznakowania oddziałów AK, zaprezentowali publiczności to historyczne wydarzenie. Inscenizacja była finałem trwających w okresie wakacji warsztatów historyczno-survivalowych, podczas których uczestnicy poznali zasady poruszania się po lesie, budowy szałasów, pozyskiwania żywności, pracy z busołą, posługiwania się mapą, udzielania pierwszej pomocy.

Uczestnicy Pikniku mogli spróbować swoich sił na strzelnicy, przygotowanej przez częstochowskich

strzelców oraz przymierzyć strój i uzbrojenie współczesnych żołnierzy. Najmłodszy wykorzystując wykrywacz metali poszukiwali ukrytych „min” z słodkim prezentem w środku. Prawdziwą gratką okazała się zupa podawana przez harcerzy wprost z kuchni wojskowej.

Organizatorem pikniku było Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Archidiecezji Częstochowskiej, Fundacja im. Edwarda, Jana, Józefiny Reszków oraz 35. Częstochowska Drużyna Harcerska „Płomień”, 5. Częstochowska Drużyna Harcerska „Orion”, Jednostka Strzelecka 2028 Częstochowa, Fundacja na Rzecz Promocji i Rozwoju Sołectwa Karczewice, Ochotnicza Straż Pożarna Karczewice-Garnek. Organizatorów imprezy swoją pomocą wsparł Zespół Szkół w Kłomnicach, Państwo Zenobia i Józef Franasowie z Karczewic, Ochotnicza Straż Pożarna z Rzeręczyc oraz Sołtys Karczewic Jerzy Baran. Impreza została zorganizowana dzięki wparciu finansowemu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich. «

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

„Nasze przedszkole – szansą na sukces w szkole”

Priorytet: IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Działanie: 9.1. Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty

Poddziałanie: 9.1.1 Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej

Całkowita wartość projektu: 960 900,00 zł Wartość dofinansowania: 816 765,00 zł Wkład własny: 144 135,00 zł

Wraz z początkiem roku szkolnego 2012/2013 Gmina Kłomnice przystąpiła do realizacji projektu pod nazwą: „Nasze przedszkole – szansą na sukces w szkole”. Realizatorem projektu w okresie od 01.08.2012r. do 31.07.2014r. jest Przedszkole w Rzęzyczach.

Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępności i wysokiej jakości edukacji przedszkolnej dla dzieci z terenu gminy Kłomnice w okresie realizacji projektu. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez utworzenie dodatkowego Oddziału Zamiejscowego w Rzekach Wielkich, w którym funkcjonować będą dwie grupy przedszkolne, a dzieci będą objęte opieką od godz. 7.00 do 17.00. Oddział w Rzekach Wielkich otrzymał środki finansowe z Europejskiego Funduszu Społecznego na zakup wyposażenia: mebli, pomocy dydaktycznych, zabawek, książeczek, niezbędnego sprzętu elektronicznego, placu zabaw oraz na zatrud-

nienie personelu pedagogicznego oraz obsługowego.

W ramach projektu dla dzieci przedszkolnych stworzone zostaną warunki do wszechstronnego ich rozwoju poprzez realizację podstawy programowej, a także udział w zajęciach dodatkowych: rytmiczne, taneczne, plastyczne, j. angielski, gimnastyka korekcyjna oraz zajęcia z logopedą. Powyższe działania mają przyczynić się do osiągnięcia celu szczegółowego, jakim jest zwiększenie udziału dzieci z terenów wiejskich w zajęciach korygujących deficyty oraz rozwijających uzdolnienia. Zajęcia dodatkowe zorganizowane zostaną zgodnie z harmonogramem od stycznia 2013r.

Oferta przedszkola wzbogacona zostanie również o wycieczki i imprezy kulturalno – turystyczne. Zaplanowano zorganizowanie na terenie przedszkola przedstawień teatralnych oraz koncertów muzycznych, a także wyjazdów do teatru, filharmonii oraz wycieczek krajoznawczo – turystycznych. Dla

rodziców i dzieci zaplanowano przeprowadzenie warsztatów, na których zaprezentowane zostaną alternatywne formy pracy z dziećmi rozwijające kompetencje społeczne.

Wniosek o dofinansowanie projektu „Nasze przedszkole – szansą na sukces w szkole” został wysoko oceniony, uzyskał 92,5 pkt i na pierwszej liście rankingowej w województwie śląskim uzyskał 3 pozycję na 45 wniosków, które przeszły pozytywną ocenę formalną.

Edukacja przedszkolna jest jednym z najważniejszych etapów życia małego dziecka i ma pozytywny wpływ na jego rozwój. Dzieci, które nie uczęszczały wcześniej do przedszkola, mogą mieć trudności w odnalezieniu się w szkole, nie są świadome posiadania talentów i zdolności. Uczestnictwo tych dzieci w projekcie z pewnością rozbudzi ich ciekawość, rozwinię zdolności i wpłynie na wszechstronny rozwój, a tym samym zwiększy ich szanse w dalszej edukacji. «

Statuetki Lider „Razem na wyżyny” rozdane

Krzysztof Wójcik

Już po raz trzeci Stowarzyszenie LGD „Razem na wyżyny” ogłosiło konkurs „Lider Razem Na Wyżyny”. Zgłoszeń dokonywano w czterech kategoriach do 10 sierpnia tego roku. Ogłoszenie wyników konkursu, w jury którego zasiadali laureaci z lat poprzednich, nastąpiło podczas pikniku historycznego „Średniowieczne wędrówki” 26 sierpnia 2012 r. na „Orliku” w Mykanowie.

Na scenie wręczono przygotowane statuetki firmom i osobom wyróżniającym się w czterech kategoriach:

gospodarki, kultury, sportu i turystyki oraz działalności społecznej. W tym roku statuetki Lider Razem na wyżyny przypadły: Robertowi Kępie (działalność społeczna), Firmie Handlowej Restauracji Cezar z Dąbrowy Zielonej (gospodarka), Zespołowi Folklorystycznemu Borowianki (kultura) oraz Klubowi Modelarskiemu Rozbitek z Rędzin (sport i turystyka). Wszystkim laureatom należą się szczególne gratulacje.

Wspomnieć należy, że laureatami poprzednich edycji konkursu Lider

Razem na wyżyny byli: Aleksandra Fuchs sołtys Borowców w Gminie Dąbrowa Zielona, w kategorii gospodarce gospodarstwa agroturystyczne „Pod żaglami” A. Krawczyka w Ostrowach nad Okszą i „Niezapominajka” M. Ślęzaka w Garnku, w kategorii kultury Młodzieżowa Orkiestra Dęta przy OSP Mykanów i Kapela Ludowa „Rybnianie”, a w kategorii sportu i turystyki Wielkanocny Wyścig Kolarski o Puchar Wójta Gminy Kłomnice oraz Rajd rowerowy „Doliną Warty” w gminie Kruszyna. «

„Kłomnickie Płomyczki” na Podhalu

Joanna Kaźmierczak, Jacek Nitecki

Wrzeseń dla ZPiT „Kłomnickie Płomyczki” był bardzo pracowity. Młodzież z własnej inicjatywy z pomocą jednego z rodziców postanowiła odnowić siedzibę i poświęcić swój czas na inwentaryzację strojów, których przez 18 lat zebrało się kilkadziesiąt. Z nowymi porządkami i zapałem zaczęły się zgrupowania, nabór nowych członków zespołu a także wybory nowego komitetu rodzicielskiego. Pojawił się pomysł wyjazdu zespołu na warsztaty taneczne

do Bukowiny Tatrzańskiej, który został zrealizowany w terminie 28-30 września.

Udało się to dzięki wsparciu Wójta Gminy Kłomnice, Pani Wice Wójta oraz Sekretarza Gminy, którzy zawsze pomagają „Płomykom” w marę możliwości finansowych jakimi dysponują. Ważną kwestią był także autokar, który został zorganizowany dzięki uprzejmości Dyrektora Gminnego Ośrodka Kultury.

Zespół gościł w Domu Ludowym

im. Fr. Cwiżewicza w Bukowinie Tatrzańskiej, który jest jednym z największych drewnianych domów w Polsce. Trzeba przyznać, że wywarł na uczestnikach wyjazdu ogromne wrażenie i zaraz po zakwaterowaniu wszyscy rozpoczęli zwiedzanie. W drugim dniu Pan Kierownik Domu Ludowego mgr Bartłomiej Koszarek realizował przygotowane warsztaty. Przywitał nas w stroju podhalańskim w ogromnej drewnianej sali i opowiadał historię muzyki góralskiej. Byliśmy zafascyno-

Spartakiada w Zdrowej

Turniej w plażowej piłce siatkowej

Finat „ABC wędkowania”

Razem z uczestnikami na zdjęciu stoją zaproszeni goście: Stanisław Dzwonnik – radny województwa śląskiego, Barbara Mizera, Piotr Dariusz Kapinos – Radny miasta Cz-wa, Jan Mile – przewodniczący Rady Nadz.BS w Kłomnicach, Wiesław Bąk – Nacz.Wydz.Och.Ryszard Krok – Dyr. Zesp. Szkół w Rzeczyczach, János Ciastek – V-ce Przewodniczący Rady Gminy Kłomnice, Przemysław Ziel

Powiatowe Zawody Sportowo-Pożarnicze

Zawody Sportowo-Pożarnicze w Kłomnicach

III Turniej Orlika o Puchar Premiera Donalda Tuska w Rzerzeczycach

wani jego wiedzą oraz niesamowitymi umiejętnościami gry na instrumentach pasterskich, którą prezentował. W czasie gdy starsza grupa realizowała warsztaty z tańca i śpiewu góralskiego młodsze dzieci uczestniczyły w warsztatach malowania na szkle przeprowadzone przez panią instruktorkę. Wszystkim bardzo podobały się zajęcia, najbardziej jednak grupie młodszej świetnie bawiącej się przy malowaniu farbami obrazków, które zabrały na pamiątkę. W niedzielę zespół uczestniczył w mszy św., na którą wybrał się w strojach ludowych. Młodsze dzieci ubrały

stroje częstochowskie, starsza grupa natomiast pokazała się w strojach beskidzkich co wzbudziło spore zainteresowanie mieszkańców. Po obiedzie zespół pojechał do Zakopanego, gdzie spędził czas wolny na słynnych Karpówkach. Tam dzieci miały czas wolny i mogły kupić pamiątki. Powrót odbywał się w radosnej atmosferze a młodszy uczestnicy wyjazdu integrowali się ze starszą grupą poprzez malowanie kolorowych tatuaży w trakcie podróży.

Wyjazd młodzież uznała za bardzo udany i cel jakim było zainteresowanie dzieci tańcem ludowym został osią-

gnięty. Mamy nadzieję, że uda się zachęcić więcej osób do kontynuowania naszej tradycji.

Nabór do zespołu, który odbył się 2 października nie jest ostatnim i serdecznie zapraszamy wszystkich chętnych na próby zespołu, które odbywają się we wtorki i czwartki o godzinie 16. ZPiT „Kłomnickie Płomyczki” dalej działa i stara się jak najszybciej powrócić na sceny festiwali i ponownie zajmować najwyższe miejsca tak jak w latach poprzednich. «

Za rokiem rok to i nowa Opera na wynos!

Renata Krawiec

W sobotni wieczór w Gminnym Ośrodku Kultury w Kłomnicach odbyła się z cyklu **Opera na wynos, projekcja filmowa – Koncert Gwiazd Operowych. Projekt jest współfinansowany ze środków Samorządu Województwa śląskiego.** Organizatorzy: Fundacja im. Edwarda, Jana, Józefiny Reszków w Garnku i Regionalny Ośrodek Kultury w Częstochowie. Nam przypadła przyjemność współorganizowania. Publiczność, która stawiała się to wyrobiona publiczność, znająca dzieła i kompozytorów. Wnoszę to m.in. po udziale w konkursie. Nagrodą była książka o Rodzinie Reszków, autorstwa P. Krzysztofa Wójcika, który z przyjemnością obopólną rozdawał autografy z dedykacją. W koncercie były liczne

fragmenty oper, m.in. takich kompozytorów jak: G. Verdi, G. Puccini, D. Donizetti, G. Rossini, V. Bellini. W parze szło świetne wykonawstwo śpiewaków operowych. Wyjątkowe doznania artystyczne. Moim zdaniem na uwagę zasługuje śpiewaczka operowa – Anna Netrebko - uroda i talent! Pokrótce o niej samej. Miała 24 lata, kiedy zadebiutowała w Stanach Zjednoczonych – zaśpiewała Ludmiłę w operze Glinki „Rusłan i Ludmiła” w San Francisco i od razu wywołała sensację. Jej debiut w Metropolitan Opera w 2002 roku był jeszcze bardziej spektakularny, bo wystąpiła jako Natasza w premierze „Wojny i pokoju” Prokofiewa. W tym samym roku dała się poznać publiczności Festiwalu w Salzburgu – właśnie w roli Donny Anny w „Don

Giovannim”. W ciągu kilku kolejnych lat Anna Netrebko rozkochała w sobie cały muzyczny świat. Śpiewała w Los Angeles Opera i w londyńskim Covent Garden. Jej „Roméo et Juliet” z Rolandem Villazónem był sensacją. A jej Violetta w „Traviacie” Verdiego – szokiem. Wyczuwa się subtelne różnice nawet w najlepszej publiczności. To zwykle są ludzie, którzy kochają muzykę. Ale są też i tacy, którzy ją doskonale rozumieją. Nawet niekoniecznie znają, ale rozumieją. Kiedy trafia się cała widownia z osobami rozumiejącymi muzykę, wytwarza się niesamowity kontakt. Czuje się to. Jeśli nie byliście u nas drodzy czytelnicy w ten sobotni październikowy wieczór, to dopiero za rok możemy wspólnie podobnie odbierać...

W najbliższym czasie:

W dniu 20 października „Kłomnickie Chłopaki” oraz dwoje solistów: Irena Janus i Marek Majewski wezmą udział w XI Jurajskim Festiwalu Folklorystycznym w Częstochowie. Panowie „Chłopaki” prezentować będą pieśni wielkopostne. Soliści: Pani Irena Janus dwie pieśni związane ze zwyczajami wiejskimi sianokosami i żniwami. P. Marek Majewski wystąpi z repertuarem pieśni ludowych kawalerskich. Miejsce – w Akademickim Centrum Kultury i Sportu Politechniki Często-

chowskiej.

W tym samym terminie do Katowic Szopieniec na XVII Regionalny Przegląd Widowisk Obrzędowych Kalendarz Obrzędowy, wybiera się Zespół Obrzędowy „Grusza” z Rzęrzycz z nowym obrzędem autorstwa P. Janiny Gołdy. Tytuł „Dożynki Dworskie”.

W dniu 30 listopada (piątek) o godzinie 10.00 odbędą się przesłuchania uczestników XXIII Edycji Konkursu Recytatorskiego. Zapraszamy do

udziału wszystkie dzieci i młodzież z terenu naszej gminy.

W dniu 16 grudnia (niedziela) o godzinie 15.00 odbędzie się uroczyste wręczenie nagród i dyplomów uczestnikom Powiatowego Konkursu Bożonarodzeniowego Anioły z masy solnej i Pierniki wraz z otwarciem wystawy. Zachęcamy wszystkich bez względu na wiek do wzięcia udziału w nim. Termin składania prac upływa z dnem 8 grudnia. «

Harcerski obóz w Myczkowcach

Milena Kaczorowska, Weronika Kowalik – harcerki z 35 CDH „Płomień”

W dniach 3 – 15 sierpnia 2012 r., wspólnie z harcerzami oraz zuchami z Częstochowy i okolic, byliśmy w ośrodku harcerskim „Berdo” w Bieszczadach nad Jeziorem Myczkowieckim. Organizatorkami obozu były druhy z Hufca Częstochowa - Ewelina Michoń i Agnieszka Borowiecka, ponadto opiekowali się nami druhowie Sylwia Potępa, Dominika Pająk, Katarzyna Lesiak i Przemysław Kowalski. Z Hufca Częstochowa na obóz wyjechały 42 osoby, wśród nich nasza 7 osobowa grupa, a razem w ośrodku przebywało około 200 harcerzy i harcerek, m.in. z Radomska, Sanoka i Pszczyny. Zbiórka odbyła się o godzinie 7.00 przed filharmonią w Częstochowie. Po 9 godzinach podróży dotarliśmy na miejsce. Podczas jazdy autokarem zorganizowano losowanie nagród - przywilejów, np. pierwsze miejsce w kolejce po posiłek, które można było wykorzystać podczas najbliższych dni. Na miejscu obozowiska przepłynęliśmy łodzią. Rozstawiono tam dziewięć namiotów. W każdym z nich położono palety z desek, a na nich znajdowały się kandydki, czyli składane łóżka. Dodatkowo obok wejścia stały drewniane półki na nasze rzeczy. Rozpakowałyśmy się i zapoznałyśmy z naszymi rówieśnikami. Dzień zakończył się apelem i pierwszą wspólną kolacją.

Następnego dnia chłopcy zajęli się

pionierką obozową – budowali płot dookoła obozowiska, bramę, wartownię oraz suszarnię, a wieczorem osoby z każdego namiotu wymyślały nazwę dla swojego zastępu, piosenkę, okrzyk, logo i totem. Musiały one być związane z Flintstonami, ponieważ motywem przewodnim tegorocznego obozu byli znani na całym świecie jaskiniowcy. Każdy uczestnik obozu miał przygotować odpowiedni strój w stylu jaskiniowców. Kolejne dni to wspaniała zabawa na wycieczkach do Ogrodu Biblijnego, muzeów, minizoo, Sanoka, zajęciach typu lepienie z gliny, malowanie szablonów na koszulkach, gra w siatkówkę. Chodziliśmy również po górach – przeszliśmy Połoninę Wętleńską oraz weszliśmy na Tarnicę. Była także gra nocna, na której zdobyliśmy zielone koszulki. Hufiec Częstochowa zorganizował festiwal piosenki „Bieszczadzka Nuta”. Każda grupa w ośrodku przygotowywała do występu solistę, duet i grupę w kategorii piosenki bieszczadzkiej i harcerskiej. Były różne ceremonie, np. śluby obozowe albo chrzest jaskiniowców. Po ślubach wszyscy razem bawili się na dyskotecę. Na chrzcie jaskiniowców każdy musiał wyłowić kawałek banana z miski pełnej wody, przejść przez pajęczynę ze sznurków oraz po szyszkach i pokrzywach, przeczołgać się przez błoto i klęknąć w strumieniu. Na olimpiadzie sportów dziwnych były takie konku-

rencje jak: ułożenie jak najdłuższego sznura z ubrań, które ma się na sobie, jak najszybsze dojechanie pojazdem jaskiniowca do bramki po drugiej stronie boiska, trafienie łyżką pełną dżemu z zamkniętymi oczami do buzi drugiej osoby lub zabicie plastikową kulą kręglą z odległości kilku metrów. Pobyt na obozie to nie tylko czas zabawy. Pracowaliśmy metodą harcerską, zdobywając sprawności i umiejętności w zakresie pionierki, terenoznawstwa czy samarytanki. Te nowe doświadczenia na pewno przydadzą się nam w przyszłości.

Czas szybko minął i po dwunastu dniach musieliśmy posprzątać w namiotach i spakować swoje rzeczy. Wyjechaliśmy z bazy około godziny ósmej. Podróż minęła bardzo przyjemnie. Przed filharmonią byliśmy o siedemnastej. Pożegnanie, „iskierka” i rozjechaliśmy się do domów, ale znajomości nawiązane na obozie trwają do dziś.

Piękna okolica, wspaniali ludzie, bardzo miło, aktywnie spędzony czas wakacji. Bycie harcerzem to wyzwanie i wielka, edukacyjna przygoda. Daje nam wiele możliwości przeżywania i doświadczania. Przed nami kolejny rok harcerskiej pracy. A potem podsumowanie naszej pracy na kolejnym obozie.

Z harcerskim pozdrowieniem.

Czuwaj! «

„Ojczyzna - obowiązek do spełniania”

Agnieszka Rataj

Cytat z wypowiedzi Henryka Sienkiewicza świetnie oddaje atmosferę, jaka towarzyszyła odsłonięciu pomnika „Matka i syn” w Okrzei. W Zespole Szkół w Rzerzęcycach praca z Patronem - Henrykiem Sienkiewiczem trwa cały rok, nie kończy się na okazjonalnej akademii. Uczniowie poznają twórczość, biografię pisarza, jeżdżą na Ogólnopolskie Złoty Szkół Sienkiewiczowskich, organizowane są dwa konkursy powiatowe propagujące wspaniały dorobek pisarza, przygotowywane są gazetki ścienna.

Wielka uroczystość odsłonięcia pomnika w Okrzei odbyła się 5 września 2012r. Do wyjazdu w rodzinne strony Litwosa społeczność szkolna Zespołu Szkół w Rzerzęcycach przygotowywała się od dawna. Dyrektor Ryszard Krok korespondował z organizatorami i pozyskał środki, aby umożliwić uczniom udział w tym doniosłym wydarzeniu. Reprezentacja szkoły pod opieką p. A. Rataj wcześniej rano wspólnie z delegacjami dwóch szkół z Częstochowy, noszących imię pierwszego polskiego Noblisty, IV Liceum Ogólnokształcącego i Szkoły Podstawowej nr 14 wyjechała na Podlasie.

W Okrzei zastaliśmy wielu ludzi, którym postać i twórczość H. Sienkiewicza jest bliska sercu. Uroczystość przeszła nasze najśmielsze oczekiwania. W kościele parafialnym św. Piotra i Pawła w Okrzei, w którym był chrzczony i brał ślub H. Sienkiewicz, zgromadziło się bardzo dużo pocztów sztandarowych ze szkół Sienkiewiczowskich i z okolicznych organizacji. Cała świątynia i plac przed nią były wypełnione ludźmi.

Mszę Św. Koncelebrowana przez arcybiskupa seniora Archidiecezji Warszawskiej kardynała Józefa Glempa, poprzedziło słowo wstępne wygłoszone przez duszpasterza środowisk twórczych. Przypomniał on, że dzieła H. Sienkiewicza, mimo upływu lat nie tracą na ważności a język, bohaterowie wywołują żywe reakcje. Podkreślił również rolę matki pisarza Stefanii z Cieciszowskich Sienkiewiczowej w formowaniu się osobowości syna, kształtowaniu postawy patriotycznej, uwrażliwianiu na pię-

no przyrody. Po wysłuchaniu bardzo ciekawego, budującego przemówienia rozpoczęła się Msza Św. Uczestniczyła w niej rodzina H. Sienkiewicza: wnuk Juliusz Sienkiewicz, prawnuczka Anna Dziewanowiwska, główny inicjator projektu pomnika - prezes Towarzystwa im. Henryka Sienkiewicza w Lublinie, prof. Lech Ludorowski oraz Przewodnicząca Ogólnopolskiego Komitetu Ratowania Grobu Matki Henryka Sienkiewicza Barbara Wachowicz, przedstawiciele Towarzystwa im. H. Sienkiewicza, liczne delegacje uczniów, instytucji oświaty, uczelni, władz samorządowych i wojewódzkich, księży, lokalna społeczność. Liturgię w kościele i później odsłonięcie pomnika na cmentarzu uświetniały: Orkiestra Reprezentacyjna Wojska Polskiego oraz Chór Reprezentacyjny Wojska Polskiego. Wykonane przez żołnierzy pieśni religijne i patriotyczne pozostawiły niezapomniane wrażenia, znane słowa w takim wykonaniu zyskiwały dodatkowej głębi, przejmowały do żywego. Podobnie słowa homilii wygłoszonej przez ordynariusza Diecezji Siedleckiej księdza biskupa Zbigniewa Kiernikowskiego, w których przewijały się odwołania do zaangażowania patriotycznego i społecznego Sienkiewicza, postaci jego matki.

Po Mszy Św. głos zabrała p. Barbara Wachowicz, która przedstawiła historię budowy pomnika, który został wykonany z piaskowca przez Witolda Marcewicza z Bełżyc Odczytała również listy przesłane do uczestników uroczystości przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego, Prymasa Polski Józefa Kowalczyka, abp Józefa Michalika – przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski, abp Stanisława Wielgusa, bpa Kazimierza Górniego, bpa Antoniego Dydycza i bpa Józefa Zawitkowskiego.

W obecności zebranych rodzina H. Sienkiewicza oraz dostojnicy kościelni podpisali akt erekcyjny pomnika „Matka i syn” - jedyne go pomnika o charakterze religijnym. Dokument odczytała aktorka lubelska. Po wysłuchaniu pieśni „Boże coś Polskę” sformowany został pochód. Otwierała go Konna Straż Ochrony Przyrody i Tradycji- żołnierze na koniach,

orkiestra, chór wojskowy, za nimi ustawili się krewni H. Sienkiewicza, poczet sztandarowy Straży Pożarnej z Okrzei, która była obecna przy poświęceniu Kopca ku czci Sienkiewicza w Okrzei w 1931r., następne miejsca zajęły pocztu sztandarowe szkół Sienkiewiczowskich, między którymi z kwiatami szli uczniowie Zespołu Szkół w Rzerzęcycach, ze Szkoły Podstawowej im. H. Sienkiewicza oraz Gimnazjum, władze lokalne oraz mieszkańcy Okrzei i okolicy.

Przemarsz przez Okrzeję zakończył się na cmentarzu parafialnym, gdzie wysłuchaliśmy przemówień a następnie kard. Józef Glemp poświęcił pomnik i odnowiony grób śp. Stefanii z Cieciszowskich Sienkiewiczowej i został odsłonięty pomnik „Matka i syn” wzniesiony z datków indywidualnych i zbiorowych Polaków. Ma on pięć i pół metra wysokości, waży 20 ton. Upamiętnia matkę, przy której stoi młody H. Sienkiewicz. Na jednej z tablic u podstaw pomnika zostały wyryte słowa: „Matce mojej zawdzięczam pociąg do literatury”. Podczas części oficjalnej delegacja z Zespołu Szkół w Rzerzęcycach pokłoniła sztandar szkoły przed pomnikiem oraz złożyła wieniec biało- czerwonych kwiatów.

Po wykonaniu kilku pamiątkowych zdjęć przeszliśmy do Zespołu Szkół w Okrzei, gdzie wysłuchaliśmy wystąpień władz lokalnych, wpisaliśmy się do książki pamiątkowej. Posileni na duszy i ciele wsiedliśmy do autokaru, który przewiózł nas do znajdującego się nieopodal Muzeum H. Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej, gdzie, jak pamiętamy, urodził się przyszły pisarz. Powitała nas tam małżonka kustosa p. Cybulska, autorka książki przedstawiającej dzieciństwo Litwosa w obrazkach. Przewodnik oprowadził nas po dworku, gdzie urodził się autor „Trylogii”, bardzo ciekawie i zajmująco opowiadał o rodzinie Sienkiewicza, genealogii, realiach życia na przełomie XIX i XX w. Utrwaliliśmy oglądane eksponaty na fotografiach i niestety, musieliśmy pożegnać się z rodzinnymi stronami H. Sienkiewicza, gdzie „oddycha się Polską”. Zmęczeni, ale pełni wrażeń i świadomi podniosłości uroczystości, w której mieliśmy zaszczyt uczestniczyć, opuściliśmy gościnną ziemię łukowską.

Bardzo się cieszymy, że poza udziałem w Ogólnopolskich Złotach Szkół

Sienkiewiczowskich mogliśmy spotkać się znów z Bracią Sienkiewiczowską.

Odnowiliśmy znajomości i nawiązaliśmy nowe kontakty. «

Wycieczka Emerytów do Kamienia Śląskiego i Góry Św. Anny

Teresa Zatoń, Maria Kołodziejczyk

8 sierpnia br. wczesnym rankiem bardzo liczna grupa emerytów, członków naszego oddziału, zajęła miejsca w dwóch autokarach (96 osób) i wyruszyła na bardzo ciekawą wycieczkę w kierunku Opola. Jechaliśmy najpierw do Kamienia Śląskiego, do niedawna mało znanego miejsca kultu św Jacka jak również urodzenia bł. Czesława i bł. Bronisławy. Wszyscy oni urodzili się w XII wieku i pochodzili ze śląskiej linii rodu Odrowążów. Zwiedziliśmy pałac, kaplicę św Jacka

oraz rozległy park z nowo wybudowaną dzwonnica z dziewięcioma dzwonami, jak również sanatorium wybudowane w miejscu dawnych zabudowań gospodarczych i stajni. Po tym o wiele za krótkim pobycie pojechaliśmy do Góry Św. Anny. Po przyjeździe na miejsce cała grupa udała się najpierw do bazyliki, Sanktuarium św. Anny, następnie już w mniejszych grupach rozeszliśmy się po całej miejscowości aby zwiedzić: Grotę Lurdzką, Kalwarię, Pomnik Czynu Powstańczego, Muzeum, a na koniec

nieduży rynek, na którym spotkali się wszyscy uczestnicy wycieczki. Okazało się, że nasze trasy zwiedzania się krzyżowały i poszczególne grupy zwiedziły te same obiekty, w czasie i tempie marszu jaki im odpowiadał. Myślę, że wszyscy byli zadowoleni z wycieczki do tych bardzo ciekawych miejsc, tym bardziej, że sprzyjała nam ładna pogoda. Wczesnym wieczorem, trochę zmęczeni wróciliśmy do Kłomnic i wielu z nas poszło jeszcze na Kłomnicki Jarmark z Jajem. «

Z życia OSP

Pogoda nie sprzyjała startującym...

Jan Milc

W ostatnią niedzielę sierpnia odbyły się doroczne Zawody Sportowo-Pożarnicze. W roku bieżącym gospodarzami imprezy były OSP Kłomnice i OSP Nieznаницe.

Już od wczesnych godzin rannych na boisku LKS „Pogoń” w Kłomnicach odbywał się wzmożony ruch. Mimo padającego deszczu, jakże potrzebnego rolnikom i leśnikom (i oczywiście grzybiarzom), kłomniccy strażacy i ich koledzy z Nieznаниц rozstawiali niezbędne do przeprowadzenia zawodów rekwizyty.

Krótko po ósmej zaczęły zjeżdżać poszczególne ekipy startujące w zawodach. Ostatecznie do zawodów przystąpiło 18 zespołów, w tym dziewięć seniorów, cztery kobiece i pięć młodzieżowych. Reprezentacje swoje wystawiły:

1. OSP Chorzenie;
2. OSP Karczewice-Garnek;
3. OSP Konary;
4. OSP Kłomnice;
5. OSP Nieznаниц;

6. OSP Pacierzów;
7. OSP Rzerzęczyce;
8. OSP Zawada;
9. OSP Zdrowa;

Zbliżał się czas startu. Organizatorzy i uczestnicy z niepokojem spoglądali na pędzące tuż nad ziemią chmury, z których bez przerwy padał deszcz lub deszczyk. W tej sytuacji Sędzia Główny zawodów bryg. Jacek Frymus zarządził, aby współzawodnictwo rozpocząć od zadania bojowego, które zwykle jest rozgrywane po sztafecie pożarniczej. Uznano bowiem, że tor sztafetowy jest zbyt mokry i rozgrywanie na nim konkurencji może spowodować kontuzje zawodników.

Punktualnie o 9-tej rywalizację rozpoczęły Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze wg regulaminu CTIF. Następnie wystartowały panie, a seniorzy kończyli tę część zawodów. Zawody drużyn kobiecych i seniorskich rozgrywane wg regulaminu z 10 lutego 2011 roku.

Członkowie MDP, jak to zwykle z kilkunastolatkami bywa, dali z siebie

wszystko. Tu nie było zimnych kalkulacji. Tu „szło się na całość”!

Po rozegraniu konkurencji i podliczeniu wyników kolejność miejsc była następująca:

1. OSP Kłomnice - 939,8 pkt.
2. OSP Chorzenie - 928,7 pkt.
3. OSP Karczewice-Garnek 924,1 pkt.
4. OSP Pacierzów - 916,3 pkt.
5. OSP Konary - 912,0 pkt.

Kilka minut po ukończeniu konkurencji MDP wystartowały panie. Trzeba przyznać, że sposób rozgrywania tej konkurencji przez panie, zagorzałemu kibicowi może przysporzyć mnóstwa siwych włosów, a co bardziej wrażliwego może doprowadzić na skraj wytrzymałości nerwowej: bo jak można wytrzymać jeśli dziewczyna szarpie się z martwą materią smoka ssawnego, a on ni w ząb nie reaguje? bo jak można wytrzymać jeśli po „zapięciu” linii ssawnej nagle okazuje się, że połączenie z motopompą jest w rozpypce? bo jak można wytrzymać...

Szkoda, że nie udało się bezbłędnie

wykonać zadanie wszystkim zespołom żeńskim. Wtedy wartość uzyskanych wyników miałyby z pewnością inny wymiar. Szkoda szczególnie dziewcząt z Rzerzyczyc i Chorzenic, którym (mimo wielu ćwiczeń) przytrafiły się dość przykre błędy. No cóż, za rok będzie lepiej.

Kolejność zespołów kobiecych po „bojówce” była jak niżej:

1. OSP Kłomnice - 55,7 sek;
2. OSP Karczewice-Garnek - 67,2 sek;
3. OSP Chorzenice - 86,3 sek;
4. OSP Rzerzyczycy - 95,9 sek;

Następnie do konkurencji w zadaniu bojowym przystąpili seniorzy. Ta konkurencja traktowana jest przez strażacką brać bardzo prestiżowo. Uważa się bowiem, że miejsce w zawodach świadczy o wartości operacyjnej jednostki, co niekiedy jest odzwierciedleniem rzeczywistości. Niemniej większość działaczy i członków straży hołduje tym ocenom. Stąd rywalizacja w tej kategorii jest szczególnie emocjonująca, a o końcowym wyniku decyduje najczęściej drobny błąd. Tak było podczas rozgrywania tego ćwiczenia. Drobne błędy przy budowie linii gaśniczej, gdzieś w złączeniu między poszczególnymi odcinkami węży kilka źdźbeł trawy, rzucony a nie położony rozdzielacz, to inne przekroczenie obowiązującego regulaminu składały się na końcowy efekt.

Ostatecznie w zadaniu bojowym pierwsze trzy miejsca zajęły zespoły: OSP Zdrowa w bardzo dobrym czasie 39,1 sek. oraz OSP Rzerzyczycy, OSP Konary.

Po zakończeniu ćwiczenia bojowego seniorów chmury trochę przerzedziły się i przestał padać deszcz niemniej murawa nadal była bardzo mokra. Po naradzie Komisji Sędziowskiej z komendantami drużyn zdecydowano, że zostanie rozegrana sztafeta pożarnicza jedynie w kategorii seniorów. Zdecydowano także, że z toru sztafetowego zostaną wycofane dwie przeszkody techniczne tj. równoważnia i płot (ściana). Uznano bowiem, że mokre podłoże nie gwarantuje bezpiecznego pokonywania tych szykan. Jednocześnie postanowiono nie rozgrywać biegu sztafetowego w konkurencji kobiet i „młodzieżówki” gdyż mokry tor nie był bezpieczny dla zawodników biegnących w obuwii sportowym w jakim startują kobiety i członkowie MDP, a osiągnięte wyniki w pierwszej konkurencji uznano

za końcowe.

Wydawało się, że sztafeta seniorów pozwoli na odrobienie minimalnych strat. Jednak wycofanie z niej dwóch przeszkód technicznych spowodowało, że poszczególne zespoły uzyskiwały zbliżone rezultaty i w żaden sposób nie wpływały one na ostateczną kolejność:

1. OSP Zdrowa - 94,7 sek;
2. OSP Rzerzyczycy - 110,5 sek;
3. OSP Konary - 111,4 sek;
4. OSP Zawada - 115,5 sek;
5. OSP Kłomnice - 116,0 sek;
6. OSP Nieznanice - 118,7 sek;
7. OSP Karczewice-Garnek 120,9 sek;
8. OSP Pacierzów - 131,6 sek;
9. OSP Chorzenice - 171,8 sek;

Każda ze startujących drużyn mogła te zawody wygrać, zarówno w kategorii seniorów jak też dziewcząt i „młodzieżówki”. Bowiem wszystkie zespoły prezentują bardzo zbliżony poziom wyszkolenia. Dziś trochę więcej błędów popełnili druhowie z Karczewic, ale przecież jeszcze trzy lata temu byli nie do pokonania. Na swoim równym poziomie wystartowali panowie z Rzerzyczyc. Wynik uzyskany przez seniorów z OSP Zdrowa, podobnie jak rezultat chłopców z MDP OSP Kłomnice napawa umiarkowanym optymizmem przed zawodami powiatowymi. Natomiast dziewczętom OSP Kłomnice życzymy aby powtórzyły wynik z 2008 roku. Wszystkim uczestnikom zawodów gratulujemy wspaniałej sportowej walki w duchu fair play, a gospodarzom imprezy znakomitego jej przygotowania.

Zwycięskie zespoły obok pucharów i dyplomów otrzymały także gratyfikacje pieniężne. Nagrody wręczali: Prezes Zarządu Oddziału Gminnego Związku OSP RP w Kłomnicach, Wójt Gminy Kłomnice dh Adam Zając, Przewodniczący Rady Gminy w Kłomnicach dh Jarosław Łapeta, Przewodniczący Zespołu Sędziowskiego bryg. Jacek Frymus oraz Komendant Gminny OSP w Kłomnicach mł.bryg. Przemysław Zieliński.

Na koniec drobna refleksja. Od wielu lat samorząd gminny wykląda na utrzymanie sprawności ochotniczych straży pożarnych znaczne kwoty. Nie ma w gminie takiej jednostki, w której nie przybyłoby sprzętu. Zakupiono fabrycznie nowe pojazdy, wyremontowano te starsze, zakupiono nowe bardziej nowoczesne nadwozia, odnowiono strażnice,

zakupiono wiele nowoczesnego wyposażenia do wszystkich bez wyjątku jednostek na terenie gminy. Jednak czasem uważny obserwator może zadać pytania: czy aby wszystkie jednostki właściwie podchodzą do szkolenia i utrzymywania sprawności operacyjnej? czy warto było wydawać setki tysięcy złotych po to, aby sprzęt stał w garażu, a jego użytkownicy nie mieli chęci zaprezentowania swoich umiejętności w rywalizacji sportowej z kolegami z innych jednostek strażackich?

Mimo tych wątpliwości trzeba mieć nadzieję, że w następnym roku w Gminnych Zawodach Sportowo-Pożarniczych wezmą udział także druhowie ze Skrzydlowa. «

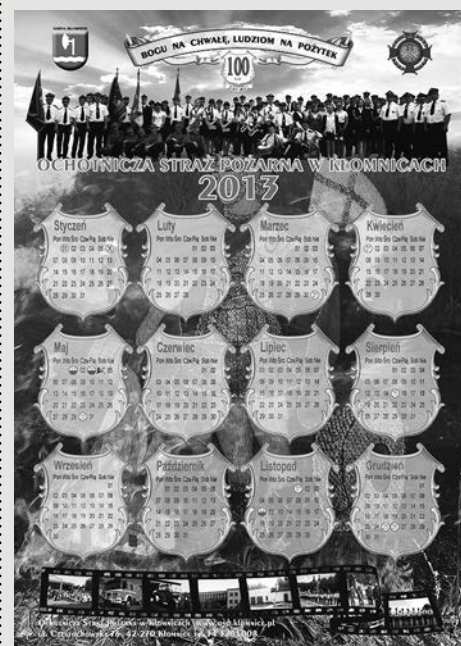
Kalendarz na Jubileusz OSP Kłomnice

W związku z przypadającym w roku 2013 Jubileuszem 100-lecia utworzenia OSP Kłomnice ukazał się specjalny, okolicznościowy kalendarz planszowy. Jego nakład jest limitowany.

Dystrybucja kalendarza rozpocznie się w drugiej połowie października 2012 roku i prowadzić ją będą druhowie z OSP Kłomnice.

Zachęcamy wszystkich mieszkańców do wsparcia finansowego inicjatywy kłomnickich druhow strażaków i tym samym wpisania się na listę członków wspierających Ochotniczą Straż Pożarną w Kłomnicach.

Red.

POWIATOWE ZAWODY SPORTOWO-POŻARNICZE

Dwa „pudła” dla naszych strażaków!*Jan Milc*

W sobotę 22 września na obiektach sportowych w Blachowni rozegrano kolejne zawody sportowo-pożarnicze o puchar Starosty Częstochowskiego. W zawodach wzięło udział 280 uczestników. Do konkurencji stanęło 14 drużyn męskich, 7 kobiecych, 5 chłopięcych i 2 dziewczęce. Naszą gminę reprezentowały zespoły zwycięskie w gminnych zawodach sportowo-pożarniczych, w kategorii senior – OSP Zdrowa, w kategorii kobiet – OSP Kłomnice w kategorii chłopców – MDP OSP Kłomnice.

Zawody w kategoriach senior i kobiety rozegrano w oparciu o regulamin z 10 lutego 2011 roku. Natomiast drużyny młodzieżowe swoje konkurencje rozgrywały zgodnie z regulaminem CTIF.

W zgodnej opinii obserwatorów tegoroczne zawody potwierdziły stałe doskonalenie umiejętności strażaków-ochotników. Zawodnicy wykazali się

wysoką sprawnością i profesjonalizmem w realizacji zadań, a rywalizacja poszczególnych zespołów dostarczyła wielu emocji licznie zgromadzonym kibicom.

Bardzo dobrze zaprezentowały się drużyny reprezentujące naszą gminę. Co prawda zawiody nieco dziewczęta z OSP Kłomnice, niemniej jednak ich rezultat (piąta lokata) można uznać za zadowalający. Natomiast miejsca drużyny seniorów OSP Zdrowa i MDP OSP Kłomnice są najwyższymi lokatami, jakie w tego typu zawodach zdobyły drużyny z terenu gminy Kłomnice po przywróceniu powiatów w 1998 roku.

Niewątpliwie druhowie ze Zdrowej mogli te zawody wygrać jednak niewielkie błędy uniemożliwiły im osiągnięcie zwycięstwa.

Po podsumowaniu wyników i rozpatrzeniu protestów kolejność w poszczególnych kategoriach była następująca:

seniorzy

1. OSP Cisie;
2. OSP Zdrowa;
3. OSP Jacków;

kobiety

1. OSP Łęg;
2. OSP Cisie;
3. OSP Ulesie;

chłopcy

1. MDP Huta Stara;
2. MDP Konopiska;
3. MDP Kłomnice;

Sędzią Głównym zawodów był bryg. Zbigniew Kołodziejczyk.

Zwycięzcy otrzymali nagrody rzeczowe, puchary i dyplomy. Ponadto każdy z członków zwycięskich zespołów otrzymał statuetkę Starosty jako nagrodę indywidualną.

Nagrody wręczali Starosta Częstochowski – Andrzej Kwapisz, Komendant Miejski PSP w Częstochowie bryg. Zbigniew Hibner, członek ZG ZOSP RP – Ireneusz Skubis i Burmistrz Blachowni – Anetta Ujma. «

Spartakiada sołecka w sołectwie Zdrowa*Jarosław Łapeta*

Dzień 15 sierpnia w miejscowości Zdrowa od pewnego czasu zapisał się jako czas organizacji różnego rodzaju imprez sportowo rekreacyjnych. W przeciągu kilku ostatnich lat odbywały się w tym czasie pikniki wędkarskie, rozbudowywane o turniej piłki plażowej o zasięgu regionalnym, będący kontynuacją corocznego turnieju rozgrywanego w Rzerzęczkach.

W roku bieżącym Sołtys, Rada Sołecka oraz Ochotnicza Straż Pożarna w Zdrowej zaproponowały mieszkańcom aktywną formę zabawy i spędzenia czasu wolnego. Początkiem do tego działania było zaplanowanie w funduszu sołeckim na rok 2012 środków na organizację imprezy integrującej społeczność Zdrowej. Do tych środków Ochotnicza

Straż Pożarna w Zdrowej pozyskała ze środków budżetu Gminy dotację na zadanie pod nazwą: Organizacja współzawodnictwa sportowego dzieci młodzieży i dorosłych. Efektem tych działań była organizacja I Sołeckiej Spartakiady w Sołectwie Zdrowa oraz II Regionalnego Turnieju w Piłkę Siatkową Plażową. I tak dzięki zaangażowaniu dużej grupy działaczy społecznych ze Zdrowej o godz. 10 spartakiadę zapoczątkował mecz towarzyski mieszkańców Zdrowej rozgrywany w kategoriach wiekowych 25+ kontra 25-. Atmosfera na meczu była prawie tak gorąca, jak podczas rozgrywek reprezentacji Polski na turnieju EURO 2012 J. Po 90 minutach zaciętej walki reprezentacja mężczyzn 25+ uległa młodszemu kolegom 3:4. Obie reprezentacje otrzymały pamiątkowe

puchary oraz wspólną piłkę do dalszych ćwiczeń a ponadto zestawy nagród ufundowane przez Przewodniczącego Rady Gminy Kłomnice. Kolejnym elementem spartakiady było współzawodnictwo rozgrywane zarówno w klasyfikacji indywidualnej jak i drużynowej. Do spartakiady zapisało się łącznie 50 uczestników a do rywalizacji drużynowej przystąpiło 42 uczestników. Spośród kandydatów rozlosowano drużyny w skład których wchodziła minimum jedna kobieta, jeden mężczyzna powyżej 16 lat oraz dziecko do lat 16. W efekcie sformowano 7 drużyn, które rywalizowały w następujących konkurencjach: przeciąganie liny, wyścig w nartach, cięcie drzewa, wyścig w workach, siłowanie na ręce, rozwinięcie bojowe, slalom z taczka napelniony wodą, przerzucanie opony.

Emocje i doping towarzyszyły całej imprezie, która zgromadziła ogromną liczbę osób, biorąc pod uwagę niezbyt sprzyjającą pogodę. Wspaniała zabawa z odrobiną emocji, zacięcia sportowego oraz współzawodnictwa doskonale integrowały mieszkańców. W nielicznych przypadkach dopuszczono do rywalizacji gości z sąsiednich miejscowości aby wspólnie z mieszkańcami Zdrowej mogli posmakować doskonałej zabawy, rywalizując czasem w nieco śmiesznych konkurencjach. Cała zabawa trwała około 4 godzin i była dość ciekawą formą zabawy z wykorzystaniem zasobów terenów rekreacyjnych, wykonanych wokół kompleksu boisk sportowych w Zdrowej. Niektórzy uczestnicy i przybyli kibice pewnie po raz pierwszy mogli uczestniczyć w zabawie na tym obiekcie sportowo- rekreacyjnym w Zdrowej. Na zakończenie imprezy wszyscy

uczestnicy otrzymali pamiątkowe dyplomy oraz medale wręczone przez Zastępcę Wójta Gminy Kłomnice - Panią Wandę Kusztal, Sołtysa Sołectwa Zdrowa- Dariusza Owczarka oraz Przewodniczącego Rady Gminy Kłomnice - Jarosława Łapetę . Dla dzieci zorganizowano loterię, w której dzieci nieodpłatnie wylosowały nagrody rzeczowe ufundowane przez sponsorów. Najmłodszy uczestnicy spartakiady otrzymali również darmową watę cukrową. Do dyspozycji uczestników był również zamek dmuchany, mata do walki sumo oraz trampolina. Poniżej przedstawiamy wyniki klasyfikacji drużynowej i indywidualnej spartakiady. Wspaniała zabawa umotywowała organizatorów do dalszych działań w tym zakresie. Za rok pewnie powtórzymy imprezę wyciągając wnioski i modyfikując niektóre konkurencje. Cała zabawa nie miałaby tak uroczystego wymia-

ru, gdyby nie sponsorzy tej imprezy a byli nimi: Bank Spółdzielczy w Kłomnicach, Ewa i Tomasz Drab - sklep Evita z Kłomnic, Agata i Karol Dąbrowscy ze Zdrowej, Elżbieta i Stanisław Wartaczowie z Kłomnic, Gmina Kłomnice, oraz Iwona i Janusz Grabara z Częstochowy, oraz Przewodniczący Rady Gminy Kłomnice -Jarosław Łapeta. Warto tutaj również podziękować organizatorom, w tym Sołtysowi Dariuszowi Owczarkowi i Radzie Sołectkiej w Zdrowej w składzie Szymon Bik - przewodniczący, Kamila Matusiak, Krystyna Dąbrowska, Agnieszka Kozłowska, Zarządowi i Komisji Rewizyjnej i działaczom OSP Zdrowa oraz wszystkim innym osobom, którzy swoją pracą przyczynili się do zorganizowania i przeprowadzenia tej imprezy. W przyszłym roku pewnie spotkamy się na II edycji Spartakiady. «

Siatkówka Plażowa

Turniej o Puchar Wójta Gminy Kłomnice!

Rafał Cubała

Dnia 15 sierpnia w Zdrowej odbył się kolejny turniej o Puchar Wójta Gminy Kłomnice, w piłce siatkowej plażowej. W poprzednich latach turniej ten rozgrywano w Rzerzyczkach, lecz gdy powstał w miejsce boiska do plażówki "Orlik", drugi rok z rzędu impreza ta odbywa się w Zdrowej.

Zainteresowanie było naprawdę ogromne i ku zdziwieniu wszystkich zgromadzonych mimo fatalnej pogody zgłosiło się aż 16 drużyn. Losowanie odbyło się o godzinie 8.00. Mecze rozgrywano tzn. „systemem brazylijskim”, gdzie dopiero przy dwóch porażkach odpada się z turnieju. Oto lista zawodników i miejscowości, które reprezentowali;

1. Kowalczyk/Włodarek (Kruszyna)
2. Dankowski/Neczaj (Zdrowa)
3. Kurek/Kukuła (Częstochowa)
4. Drab/Pawlik (Kłomnice)
5. Barański/Świątkowski (Częstochowa)
6. Ciesielski/Smolarek (Łochyňa)

7. Kotas/Szadkowski (Częstochowa)
8. Borecki/Grajoszek (Częstochowa)
9. Smolarek/Matusiak (Łochyňa)
10. Basiak/Wrzalik (Kłomnice)
11. Radecki/Krzykowski (Borowno)
12. Posmyk/Łyko (Działoszyn)
13. Kielan/Wawrzyniak (Częstochowa)
14. Kobędza/Stasiński (Częstochowa)
15. Cichy/Lampa (Borowno)
16. Sołtys/Jakubczak (Borowno)

Po 26 emocjonujących meczach, na bardzo wysokim poziomie, w półfinale spotkały się pary Dankowski/Neczaj - Smolarek/Matusiak oraz Kotas/Szadkowski - Ciesielski/Smolarek. Pierwszy mecz wygrała para Dankowski/Neczaj 2-0, drugi Kotas/Szadkowski 2-1. W finale więc spotkały się zespoły ze Zdrowej i Częstochowy, a o 3 miejsce zagrami przeciwko sobie bracia z Łochyni. Brąz zdobył młodszy z braci Smolarków, który rok temu wygrał turniej w Zdrowej. Przyszedł czas na wielki finał, który miała okazję obej-

rzeć Pani Wicewójt Gminy Kłomnice Wanda Kusztal. Mało gościnni okazali się zawodnicy ze Zdrowej, wygrywając dość zdecydowanie 2-0! MVP został wybrany Mariusz Dankowski! Warto tu wspomnieć, że nikt nie odjeżdżał z pustymi rękoma, prócz medali i dyplomów za udział, które dostał każdy uczestnik, były nagrody pieniężne za pierwsze trzy miejsca oraz statuetki sponsorowane przez Wójta Gminy Kłomnice.

Duże podziękowania należą się kilku osobom, dzięki którym ten turniej, ma okazję mieć miejsce, a mianowicie: Panu Wójtowi Gminy Adamowi Zajac, Pani Wicewójt Wandzie Kusztal, Panu Przewodniczącemu Rady Gminy Jarosławowi Łapeta, Państwu Tomaszowi i Ewie Drab, Pani Annie Dylczyk za udostępnienie atrybutów z hali, Kacprowi Dylczyk za sędziowanie zawodów oraz Tomaszowi Dankowskiemu za pomoc techniczną! «

III Turniej Orlika o Puchar Premiera Donalda Tuska w Rzeręczycach

Adrian Pasięka

Na początku października 2012 roku na obiekcie sportowym „Orlik” w Rzeręczycach odbyły się eliminacje gminne „III Turnieju Orlika o Puchar Premiera Donalda Tuska”, do rywalizacji stanęli uczniowie reprezentujący Szkoły z terenu Gminy Kłomnice, a także z sąsiedniej Gminy Mstów. Wszystkie mecze przyniosły dzieciom wiele emocji sportowych, pięknych bramek i dużo radości. Rozgrywki w grupie starszej chłopców rozgrywany był systemem każdy z każdym i

wyłonił zwycięzka szkołę ze Mstowa. Na ceremonii zakończenia turnieju było widać zmęczenie na twarzach po sportowej rywalizacji na boisku i ra-

dość z otrzymanych nagród w postaci dyplomów i koszulek.

Turniej chłopców grupa młodsza również rozgrywany był systemem każdy z każdym i po zaciętych meczach pełnych walki i ładnych zagrań, a co najważniejsze w każdym meczu padały bramki. Zwycięzcami w tej grupie okazali się reprezentanci Zespołu Szkół w Rzeręczycach, drugie miejsce zajęli reprezentanci Zespołu Szkół w Witkowicach, a trzecie Zespół Szkół w Skrzydlowie. Wszyscy uczestnicy otrzymali dyplomy oraz prezenty w postaci pamiątkowych koszulek.

W turnieju gminnym rywalizowały również drużyny dziewcząt w dwóch kategoriach wiekowych. W dwóch

grupach: starszej i młodszej rywalizowały po trzy drużyny, które stanowiły reprezentacje następujących Zespołów Szkół z terenu Gminy Kłomnice: Skrzydlów, Rzeręczyce i Zawada. Po rozegraniu wszystkich meczów systemem każdy z każdym w danych grupach wiekowych wyłoniono zwyciężską drużynę. W grupie starszej wygrała reprezentacja Zespołu Szkół w Skrzydlowie, natomiast w grupie młodszej zwyciężczyniami okazały się reprezentantki Zespołu Szkół w Rzeręczycach. Podobnie jak w przypadku drużyn chłopców, dziewczęta otrzymały również pamiątkowe dyplomy i nagrody w postaci koszulek. «

Harmonogram listopadowych zawodów strzeleckich

16.11 (piątek)
godz. 16.00

Turniej Strzelecki Gimnazjów z okazji Narodowego Święta Niepodległości.

17.11 (sobota)
godz. 16.00

Turniej Strzelecki Sołectw z okazji Narodowego Święta Niepodległości. Szczegółowych informacji udziela sołtys Kłomnic p. Stanisław Matuszczak – tel. 781927851.

18.11 (niedziela)
godz. 10.00

Turniej Strzelecki o Puchar Powiatowego Zrzeszenia LZS w Częstochowie.

Zgłoszenie udziału: p. Anna Dylczyk (hala sportowa tel. 518935424, kom. 693439069) lub w dniu zawodów do momentu rozpoczęcia pierwszej konkurencji. «

Finale „ABC wędkowania”

Sławomir Kowalik

16 września w „Dolinie Dwóch Stawów” w Rzerzyczach odbyło się uroczyste zakończenie cyklu edukacyjnego dla dzieci i młodzieży o tematyce wędkarskiej „ABC WĘDKOWANIA”

Pomysłodawcą i beneficjentem całej imprezy było Stowarzyszenie Wiejska Rekreacja i Wypoczynek w Symbiozie z Naturą „Gruszka” w Rzerzyczach.

W listopadzie 2011r. Stowarzyszenia „Gruszka” złożyło wniosek do Urzędu Marszałkowskiego o przyznanie pomocy finansowej w ramach wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju. Wniosek został rozpatrzony pozytywnie.

W połowie lipca tego roku rozpoczęły się zajęcia teoretyczne i praktyczne dla 30 uczestników, mieszkańców gmin Kłomnice Kruszyna, Rędziny, Mykanów.

Pod bacznym okiem wykładowców i instruktorów dwa razy w tygodniu przez dwa miesiące młodzi adepci sztuki wędkarskiej poznawali tajniki tego pięknego sportu. Uczyli się uprawiać

amatorski sportowy połów ryb wędką, przestrzegając obowiązujących reguł tego połowu, zgłębiali tajemnice życia środowiska wodnego i uczyli się strzec jego zachowania w jak najlepszym stanie. Uczyli się widzieć i odczuwać przyrodę, poznawali jej prawa, otrzymywali tak bardzo potrzebną współczesnemu człowiekowi edukację ekologiczną.

Na zajęciach czysto praktycznych ubraли wędkę, wiązali haczyki, wyważali szaławki. Poznawali wszystkie metody połowu, od szaławkowej do muchowej.

Dwie wycieczki autokarowe nad rzekę Pilicę i zbiornik Ostrowy pozwoliły poznać różnice w środowiskach wodnych i sposoby wędkowania na tak odmiennych akwenach (woda bieżąca a zbiornik zaporowy).

Wszystkie zajęcia odbywały się na świeżym powietrzu w malowniczym zakątku Rzerzycz w Dolinie Dwóch Stawów. Kiedyś zarośnięta i zaniedbana, nie odwiedzana przez nikogo, od czasu przejęcia przez Stowarzyszenie „Grusz-

ka” (3 lata temu) dolina tętni życiem, nabiera nowego kształtu, staje się miejscem spotkań i spacerów całych rodzin.

Cykl edukacyjny zakończyły zawody wędkarskie po których nastąpiło uroczyste pasowanie na wędkarza.

Zaproszeni goście wręczyli uczestnikom certyfikaty dyplomy, upominki i nagrody.

Cały sprzęt wędkarski który służył do nauki w trakcie zajęć został przekazany uczestnikom na własność (wędkę, kołowrotki)

Wspólne spotkanie przy ognisku było ostatnim akcentem tej imprezy którą jako jedną z wielu w tym roku organizowało nasze stowarzyszenie (powitanie lata, wędkarski Dzień Dziecka, spływ kajakowy, rodzinne wędkowanie, zawody wędkarskie dla członków stowarzyszenia).

Podziękowania za pomoc w realizacji „ABC WĘDKOWANIA” dla Urzędu Gminy Kłomnice, Banku Spółdzielczego w Kłomnicach, Zarządu Okręgu PZW w Cz-wie, Koła PZW „Wykromet” w Cz-wie, LGD „Razem Na Wyżyny”, tygodnika „7dni” oraz dla członków stowarzyszenia „Gruszka” za moim pośrednictwem przesyłają uczestnicy cyklu edukacyjnego. «

Rodzinne wędkowanie w Rzerzyczach

Sławomir Kowalik

W niedzielę 30 września w Rzerzyczach odbyły się ostatnie zawody z cyklu „Rodzinne wędkowanie”, w których uczestniczyły drużyny reprezentujące rodziny z terenu Gminy oraz przedstawiciele innych gmin. Cykl ten składał się z czterech odrębnych zawodów, które odbywały się w „Dolinie Dwóch Stawów”. Na każdych zawodach wa-

żono każdą złowioną rybę i wyniki były sumiennie notowane, aby wyłonić zwycięzców. Wyniki były zapisywane w trzech kategoriach: rodzina, senior, junior. Każde zawody przyciągały dużą ilość uczestników w sumie w całym cyklu brało udział 30 zespołów. Ostatnie zawody były jednocześnie podsumowaniem całego cyklu i połączone zostały z wręczeniem nagród dla najlep-

szych w poszczególnych kategoriach. Zwycięzcy otrzymali nagrody, a każdy z uczestników otrzymał pamiątkowy dyplom za uczestnictwo w zawodach. Po wręczeniu nagród i dyplomów wszyscy uczestnicy spotkali się przy wspólnym ognisku. Mamy nadzieję, iż w roku następnym będziemy mogli gościć na zawodach rodzinnych podobną, a nawet większą ilość uczestników. «

Zawody wędkarskie w Pacierzowie

Wanda Kusztal

W dniu 1 lipca 2012 roku na zbiorniku wędkarskim OSP w Pacierzowie odbyły się zawody wędkarskie o Puchar Wójta Gminy Kłomnice. Organizatorami zawodów była sekcja wędkarska działająca przy OSP w Pacierzowie.

W zawodach wzięło udział trzynaścioro dzieci w wieku szkolnym. Emocje były bardzo duże. Zawodom towarzyszyła przyjemna atmosfera oraz kibicowanie przez opiekunów. Po dwóch godzinach wędkowania szczęśliwcem okazał się uczeń Zespołu Szkół w Konarach

– Grzegorz Baran zajmując pierwsze miejsce. Niestety nie było II, ani III miejsca. Pani Wanda Kusztal v-ce wójt gminy Kłomnice, Pan Stanisław Koza – radny gminy Kłomnice oraz Pan Marek Misiewicz – prezes OSP w Pacierzowie wręczyli puchar oraz dyplomy dla wszystkich uczestników. Na koniec uczestnicy zawodów rozmawiali o swojej pasji wędkarskiej, były też smaczne kiełbaski z grilla. Gratulujemy uczestnikom oraz dziękujemy organizatorom. «

Urok starych fotografii

Kościół parafialny św. Marcina w Kłomnicach

Krzysztof Wójcik

Zapraszam na drugie już spotkanie ze starą fotografią. Tym razem na archiwalnych zdjęciach widnieje wszystkim nam znany kościół parafialny w Kłomnicach. Tutaj też nie mogę dokładnie datować jego powstania, jednakże jest kilka szczegółów, których nie ma dzisiaj.

Przede wszystkim, w miejscu, gdzie dziś widnieje krzyż misyjny, widzimy posąg – figurę Matki Bożej. Stała tuż za murem i widoczna jest na wielu starych fotografiach. Powstaje pytanie: kiedy została usunięta i co się z nią stało? Na frontonie kościoła, wysoko u szczytu w niszy widnieje obecnie również figur-

ka Matki Bożej (z Lourdes), ale chyba to nie ta (nie ma jej na starych zdjęciach).

Widzimy jednak następne różnice. Widoczna jest boczna kaplica, jednakże jej dach ma nieco inny kształt. Kaplice powstały prawdopodobnie wraz z dobudowanym prostokątnym prezbiterium w 1918 r., staraniem ówczesnego proboszcza ks. kan. Romana Kossowskiego. Kiedy jednak owe kaplice zostały przebudowane (a właściwie ich dachy), nie wiem. Może historia kaplic jest jeszcze inna?! Może dobudowana była tylko ostatnia część prezbiterium, a reszta już z kaplicami istniała wcześniej?

Uważny obserwator zobaczy jeszcze

jeden szczegół widoczny na jednej ze starych fotografii. Od południowej strony na wysokości drugiego okna licząc od wieżyczek kościoła widać boczny otwór wejściowy, którego obecnie nie ma. Kiedy został on zlikwidowany? Pewnie przy okazji kolejnego odnowienia świątyni.

Odpowiedź na te pytania wzbogaciłaby naszą wiedzę o parafii i jej świątyni oraz aktywności wiernych i księży. Być może są fotografie ukazujące nasz kościół w różnych okresach czasu, ale z wyraźnym datowaniem. Zachęcam do kontaktu z redakcją „Gazety Kłomnickiej” i ze mną, lub na adres e-mailowy: krzysztofwojcik15@gmail.com. «

Harcerski obóz w Myczkowcach

„Ojczyzna – obowiązek do spełniania”

Piknik historyczny w Karczewicach

„Kłomnickie Płomyczki” na Podhalu

„Nasze przedszkole – szansą na sukces w szkole”

Nasze słoneczka

Jeśli w Waszej rodzinie przyszło na świat dziecko, pochwalcie się Czytelnikom naszej lokalnej gazety. Zdjęcia wraz z krótkim opisem proszę przysyłać na pocztę e-mail: gazeta@klomnice.pl

Szymonek Idzikowski

Urodził się 03.03.2012.
Miał 51cm długości i ważył 2200g. Mieszka w Rzerzyczach z rodzicami Jakubem i Anną.

Matylda Muszyńska

Urodziła się 1.06.2012r.
Mierzyła 56cm i ważyła 3460g. Mieszka z rodzicami Asią i Łukaszem w Lipiczach

